

MUSEUM
PRINSENHOF
DELFT

HET
DELFT
VAN
VERMEER

10 FEB-4 JUNI 2023

Persbericht (long lead)

Delft, 8 november 2022

Leven van Vermeer centraal in ambitieuze tentoonstelling in Museum Prinsenhof Delft

Museum Prinsenhof Delft organiseert van 10 februari tot en met 4 juni 2023 de ambitieuze tentoonstelling *Het Delft van Vermeer*. Hierin staan het leven van Johannes Vermeer (1632-1675), zijn netwerk en zijn relatie tot de stad Delft centraal. Aan de hand van ruim 100 objecten uit binnen- en buitenland, waaronder topstukken van Delftse schilders, kunstnijverheid, kaarten, prenten, tekeningen, boeken, egodocumenten en andere archivalia, wordt een beeld geschetst van het bruisende stadsklimaat in de 17de eeuw. Niet eerder was dit het uitgangspunt voor een expositie over de wereldberoemde Delftse meester. De tentoonstelling loopt parallel aan de grote Vermeer-tentoonstelling in het Rijksmuseum.

Man achter de mythe

Het Delft van Vermeer voert de bezoeker terug naar het Delft van de 17de eeuw. Bezoekers maken er kennis met personages uit Vermeers directe omgeving zoals zijn schoonmoeder Maria Thins, zijn collega-schilder Leonaert Bramer, de familienotariss Willem de Langue, de verzamelaars Maria de Knuijt en haar man Pieter van Ruijven en meester-bakker Hendrick van Buyten die ook kunst verzamelde. Ze ontmoeten een man van vlees en bloed: echtgenoot, schoonzoon, ondernemer, vader van 15 kinderen en herbergier. Zo komen ze dicht bij de man achter de mythe en begrijpen ze beter hoe Vermeer kon uitgroeien tot een van de meest geliefde kunstenaars uit de 17de eeuw.

Bloeiend artistiek klimaat

Vermeer is actief in Delft in een periode dat de plaatselijke schilderkunst en met name het Delftse genrestuk tot een hoogtepunt komt. Belangrijke meesters als Paulus Potter, Emanuel de Witte en Jan Steen verblijven enige tijd in Delft en schilders als Carel Fabritius, Gerard Houckgeest en Hendrick van Vliet staan aan de basis van belangrijke artistieke innovaties door hun nieuwe kijk op perspectief, ruimte en licht. Johannes Vermeer profiteert als geen ander van deze artistieke impulsen die hij op zijn eigen manier verwerkt. De tentoonstelling presenteert topstukken van de belangrijkste meesters in Delft in de periode 1650-1675: Pieter de Hooch, Jan Steen, Gerard Houckgeest, Cornelis de Man, Anthonie Palamedesz en

Maria van Oosterwijck. Aan de hand van hun schilderijen schetsen we het artistieke klimaat rondom Vermeer dat hem heeft gevormd als kunstenaar.

Topstukken

De koppelaarster uit 1622 van Dirck van Baburen (Museum of Fine Arts, Boston) is een sleutelwerk in de tentoonstelling. Het schilderij behoort mogelijk tot de collectie van Maria Thins, de schoonmoeder van Vermeer bij wie hij met zijn vrouw en kinderen inwoonde. Vermeer schildert het werk in de achtergrond van *Dame zittend aan het klavecimbel* (National Gallery, Londen). Behalve deze rechtstreekse verwijzing is Vermeer in zijn vroege werk beïnvloed door Utrechtse caravaggisten zoals Van Baburen. Het thema van de koppelaarster neemt hij zelfs letterlijk over.

Een ander absoluut topstuk is het schilderij *Adolf en Catharina Croeser aan de Oude Delft* (ook bekend als *De burgemeester van Delft en zijn dochter*) uit 1655 van Jan Steen uit het Rijksmuseum. Steen is maar korte tijd actief in Delft, maar dan maakt hij wel dit uitzonderlijk fraaie portret van de rijke korenhandelaar Adolf Croeser en zijn dochttertje Catharina van 13, die schuin tegenover Steen wonen. Tegelijkertijd portretteert Steen twee bedelaars naast de welgestelden. In één oogopslag zie je het arme én het rijke Delft. Een realiteit waar Vermeer ook mee te maken krijgt: na zijn jaren vol voorspoed – hij behoort door zijn trouwen met de rijke Catharina Bolnes tot een hogere, welgestelde stand – sterft hij uiteindelijk arm. En laat hij vrouw en kinderen met schulden achter. Nadat het schilderij van Steen in buitenlandse handen terecht kwam, kon het Rijksmuseum het in 2004 verwerven.

Bijzondere archiefstukken

Het Stadsarchief Delft bewaart tientallen archiefstukken die verbonden zijn met het lief en leed van Vermeers familie, vrienden en collega's: boedelinventarissen, testamenten, huwelijken, geboortes, conflicten en begrafenissen. Via een selectie van archivalia worden de bezoekers letterlijk getuige van de bepalende momenten uit hun levens. Daarnaast geven 17de-eeuwse stadsgezichten, prenten en kaarten, letterlijk een beeld van het Delft zoals Vermeer het zag. De bezoeker stapt hiermee terug in de tijd, in de belevingswereld van de kunstenaar.

Audiotour en podwalk

In de begeleidende audiotour (beschikbaar in drie talen: Nederlands, Engels en Frans) komen de personen dicht om Vermeer heen aan bod. In een podwalk met minimaal drie afleveringen komt het Delft van Vermeer tot leven in verhalen van experts die de belangrijkste locaties in Vermeers leven 'langslopen'.

Publicatie

Er verschijnt een rijk geïllustreerde publicatie in samenwerking met Waanders Uitgevers. Nederlands en Engels, 144 pagina's, € 29,95 (paperback) - met artikelen van conservator David de Haan, Vermeerdeskundige Arthur K. Wheelock Jr., Babs van Eijk, Ingrid van der Vlis i.s.m. Delft-deskundigen Steven Jongma (archeoloog), Wim Weve (bouwhistoricus) en Bas van der Wulp (archivaris).

Online dagkaarten

Om het bezoek zoveel mogelijk te reguleren, werkt het museum met dagkaarten. De online tickets zijn verkrijgbaar via www.prinsenhof-delft.nl. Vooraf reserveren wordt geadviseerd. Tijdens de expositie is het museum ook op maandag geopend.

Veelzijdig stadsprogramma

Museum Prinsenhof Delft is gevestigd in het hart van het oude Delft, precies in het leefgebied van Vermeer rondom de Markt. Hij bewoog zich van zijn huis/atelier, naar het Sint-Lucasgilde, de schutterij, het anatomisch theater. Het 17de-eeuwse stadsplan is nog steeds hetzelfde. Voor of na de tentoonstelling kunnen bezoekers in zijn voetsporen het historische Delft ontdekken. Hiertoe ontwikkelt Museum Prinsenhof Delft in afstemming met Delftse ondernemers en culturele partners, en in nauwe samenwerking met Delft Marketing en Vermeer Centrum Delft, een veelzijdig stadsprogramma.

Vermeer combiticket

Vanaf januari 2023 zijn speciale Vermeer combitickets verkrijgbaar. Met het Vermeer combiticket kunnen bezoekers zelf kiezen welke instellingen ze aandoen. Deelnemende instellingen zijn: Museum Prinsenhof Delft, Vermeer Centrum Delft, de Oude en Nieuwe Kerk, Royal Delft Museum en Rondvaart Delft.

Vermeer in Amsterdam

Parallel aan de tentoonstelling in Museum Prinsenhof Delft organiseert het Rijksmuseum de eerste tentoonstelling over Vermeer in zijn geschiedenis. Met bruiklenen van over de hele wereld belooft deze Vermeer-tentoonstelling de grootste ooit te worden. In de aanloop naar de expositie onderzoekt het Rijksmuseum het kunstenaarschap van Vermeer, zijn artistieke keuzes en beweegredenen voor zijn composities en het maakproces. Het museum werkt hierin nauw samen met het Mauritshuis.

De tentoonstelling Het Delft van Vermeer is mede mogelijk gemaakt door de Gemeente Delft, Provincie Zuid-Holland, de Turing Foundation, Stichting Zabawas, het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, de J.E. Jurriaanse Stichting, Stichting voor Hulp aan Delftse Jongeren en Kerkelijke Stichting Stalpaert van der Wiele en de Van der Mandele Stichting.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Voor meer informatie kunt u terecht bij Heidi Vandamme, afdeling Marketing en Communicatie, +31 (0)6 295 32 686, pers-prinsenhof@delft.nl.